

Kadar grški boljári to zvedó, rekó cesarju: „ljut hoče biti ta mož; zlató prezira a orožje jemlje. Prími se danji!“ Cesar pošlje k Svetoslavu, kateri užé nij bil daleč od Carigrada, in velí mu reči: „ne hodi k mestu; vzemi dánj, kólikoršno hočeš!“ Svetoslav vzame dánj, in to tudi za ubíte, rekóč: „to prejme njih rod,“ in vrhu dobode mnogo daróv ter se vrne v Prejeslavec s pohvalo veliko.

A družíne je ostalo Svetoslavu užé malo, in zató se začne posvétovati ž njó: „nas je malo,“ reče, „ruska zemlja je daleč a Pečenegi so znami v vojski. Ako zvedó Grki, da nas nij mnogo, obstopijo nas v mestu, in kdo nam pomore? Zatórej stvorímo mir s cesarjem; kajti prijel se je danji, in nam bodi to dovoljno. Počne li ne plačevati danji, zberem obilnejšo vojsko v ruskej zemlji, ter pojdem iz nova na Carigrad.“ Ta beseda je bila družini ljuba, in mir s cesarjem se je stvoril, podpisal in potrdil s prisego obéh straníj.

Po míru se je Svetoslav hótél videti s cesarjem, in tudi cesar bi rad bil videl njega. Snídeta se na bregu reke Dunava. Grški cesar Ivan v bliščéčem oklepu na konji prijezdi na breg. Z njim je bila velika družina kónjikov bogato obléčenih v zlátu. Svetoslav z družega brega priplóve v ládiji, sam, vesláje, kakor kak drug človek. Bil je srednje rasti, širokopleč, plavih očí in dolgobrađ. Oblékel se je zeló prosto v belo srajco, kakor vojaki, a bila je čistejša. V jednom ušesi je imel zlátó naúhívico z rubinom in z dvema biseroma. Junaški in veličávo je glédal. Svetoslav, ne stopivši iz ladije ter ne mnogo pogovorivši se s cesarjem odplóve nazáj.

Tadáj Ruski stvoré svèt, kakó bi se bilo povrniti domóv. Stari vojevoda Igorjev Svenalid reče iti na konjih okolo, ker na Dneperskih pragih stojé Pečenegi; a Svetoslav ga ne posluša ter odplóve v ladijah.

Kadar so Prejeslavci to zvédeli, poslali so k Pečenegom rekóč: „Svetoslav se v rusko zemljo vrača z mnogim bogastvom a z málo družíno; prestrežite ga!“

Pečenegi zastopijo skalovite prage, a kadar pride Svetoslav, užé nij proíti pragov. Zató so Ruski zimováli v Belobrežji, in glád je nastál mej njimi velik. Vspomládi se dvignejo zopet na pot, a Pečenegi padejo nánje ter jih nadvladajo in Svetoslava ubíjejo. Vojevoda Svenalid se povrne v Kijev in prinese žalosten glas o smrti Svetoslava kneza.

Prirodopisno - natoroznansko polje. Ščuka.

Ščuka (Hecht, *Esox lucius*) je zeló požrešna riba roparica po vseh naših sladkih vodah. Velikosti je različne a

dobi se dolga tudi po poldrugi meter in po deset do dvajset Kilogramov težka. Truplo ima valjasto in z majhenimi, sivimi luskami pokrito; glavo

plôsko in v gobcu velike, zakrivljene in zeló špičaste zobé, katerih ima blizu do sedemsto po čeljustih in družih delih širocega žrela. Na hrbtu ima jedno samo kratko plavuto, ki jej stoji nad zadjno podrepno plavuto. Barve je sive, zgoraj bolj zelenkasto-rujave, spodaj bele. Oči ima velike, plôške in z rumenim obročkom obdane. Mesó je belo, jako okusno in zdravo. — Ščuka se živi ob črvih, ribah, žabah, kačah in podganah; večkrat napade tudi race in gosí, kadar plavajo po vodi. Jedna sama velika ščuka naredi v ribnjakih med krapi zeló veliko škode; zategadel jih imajo v nalašč zato narejenih ribnjakih, kjer jim pokladajo manjše in slabejše ribe v živež.

Lama.

Andrejček pride domóv iz šole ter pripoveduje očetnu, kaj so se v šoli učili. „Oče“, pravi, danes so pa gosp. učitelj prinesli veliko podobo v šolo, katero so na steno obésili, da smo jo vsi lahko videli“. — „Nu, kakšna podoba je pa bila?“ vprašajo ga oče. — „Učili smo se prirodopisje in podoba nam je kazala lamo, to je žival, ki živi po najvišjih gorah južne Amerike“, odgovori

Andrejček.

„Že marsikaj si mi povedal iz prirodopisja in veseli me, da se toliko lepega in koristnega v šoli učite. Vem, da boš tudi o lami znal povedati, kar si v šoli slišal.“

Andrejček: Gospod učitelj so rekli, da kakor je imeniten severni jelen za severne kraje, tako imenitna je lama za gorate kraje v južnej Ameriki. Lama je jelenove velikosti in je prav za prav majhena kamela brez grbe. Tudi lama ima žulje na prsih in gležnih in takisto hodi tudi po blazinastih podplatih. Od kamele jo loči raven in tenek vrat, suha podolgasta glava in veliki ušesi. Njene noge so tanje, parkeljci bolj razklani in dlaka je daljša in mehkejša, skoraj volnata. Navadno je bela, rujava ali črna; dobé se pa tudi lisaste lame. — Lama je planinska žival, samo hladni gorski zrak jej dobro dé, v nižavah hira in gine. Divjih lam, so rekli, ni več,

Lama je zelo krotka, prijazna in dobročudna žival, rada je v družbi, bodi si z ljudmi, bodi si s svojimi sesticami; sama se dolgočasi in je žalostna.

Rekli so, da je lama južno-amerikanskim Indijanom najkoristnejša žival. Z lamami se lenemu Indijanu ni treba mnogo ukvarjati. Ako jih ne potrebuje za tovorjenje, izpusti jih zjutraj na pašo, in zvečer pridejo same domov. Pastirja jim ni treba. — Lepo je videti tovoreče lame. V dolgej vrsti gré druga za drugo po najgrših stezah varno in oprezno. Vodnica je lepše opravljena, na vratu ima zvonček, na glavi pa banderce; ona hodi zmirom prva, druge za njo v najlepšem redu. Poganjač ne potrebuje biča, ker ubogajo na besedo, le ako na potu vidijo kaj neznanega, splašijo se in razleté se na vse strani, potem ima poganjač dosti opraviti, da jih zopet zbere. Ako jih kdo razdraži, položé ušesa nazaj in pljujejo na-nj. Kadar se lami naklada, poklekne kakor kamela; ako se jej pa preveč naloži, tudi ne vstane, predno se jej breme ne zljajša. Do dvanajstega leta tovéri, potem začne slabeti in tedaj jo zakoljejo. Lamino meso je prav dobro in tečno. — Tako so nam gosp. učitelj o lami pripovedovali in še več, kar imam vse v svojej zabilježnici zapisano.

„Vidim“, rečejo oče, „da se dandanes mnogo več v šoli učite, nego smo se takrat, ko sem še jaz v šolo hodil. To me veseli, da si tako priden in si toliko zapomniš. Bodi ves čas svoje mladosti tak in dobro se ti bo godilo na stare dni!“

Razne stvari.

Rešitev uganke in rebusa v 2.

„Vrtčevem“ listu.

Rešitev uganke:

Sneženi mož.

Prav so jo rešili: Gg. Juri Žmave in Fr. Praprotnik v Lembahu; Andrej Puntar v Proseku; J. Leban, učitelj v Gorici; Jakob Merc in družba pri „Sovi“ v Ormužu; Ernest Brinšek, gimnazijalec v Mariboru; A. B. k v Podmelcu; Učenci III. razreda v Št. Pavlu; Jos. Kušar, dijak v Ljubljani; Alojz Karba, učenec v Ljutomeru; Matija Marovšek učenec na Dobrni; Rihard Kokot, učenec v Pišecah; Guido Fux, učenec IV. razreda v Črnomlju; Ant. in Ljudevit Vratarič, Tomaž Vrečar in Ferd. Kranjc, učenci v Vojniku; Moric Ripsl, Peter Čavž, Martin Mulaj, Fr. Kukovič in Edmund Kautič, učenci III. razreda v Št. Jurji na juž. železnici; Ant. Kušar, Maks Čuček, Jos. Kristan, Jos. Velkaverh, H. Več, Felix Rožnik, Jos. Gruden in Fr. Gerstenmayer, učenci v Ljubljani. — Serafina Pirc, Ivana Pirc in Marija Erzenova, gospodične v Idriji; Karlota Kontusi, gospica v Škocijani; Marija Grasselli, gospica v Ljubljani; Antonija Šavnik, gospica v Biljah; Terezija Kupnik, učenka v Vojniku.

Rešitev rebusa:

Lovci podijo velike medvede in male zajce.

Prav so ga rešili: Gg. Juri Žmave k. in Franjo Praprotnik, učit. v Lembahu; Jakob Merc in družba pri „Sovi“ v Ormužu; A. B. k v Podmelcu; B. Sancin v Trstu; Jos. Žolnir, učit. v Špitališu; Učenci III. razreda v Št. Pavlu; Alojz Karba, učenec v Ljutomeru; Guido Fux, učenec IV. razreda v Črnomlju; Franc Kupnik, Mart. Mastnak in Mart. Vengust, učenci v Vojniku; Fr. Gerstenmayer, Jos. Gruden, Prokop Grasseli, H. Več in Demeter Bleiweis, učenci v Ljubljani. — Serafina Pirc, Ivana Pirc in Marija Erzenova, gospodične v Idriji; Karlota Kontusi, gospica v Škocijani; Marija Grasseli, gospica v Ljubljani; Marijana Kaine, učenka na Dobrni; Terezija Kupnik in Franca Prevorsek, učenci v Vojniku.

LISTNICA. Nekatero naše gg. naročnike, ki se pritožujejo, da „Vrtca“ ne dobé, prosimo ukladno, da se najprej pri dotičnih poštah oglašé, ker mi „Vrtca“ redno iz Ljubljane pošiljamo. — Kdor znaniti t. ali 2. lista ni prejel, prosimo, da nam to obznaniti, radi mu ga še jedenkrat dopošljemo. — Iv. H. uč. v D.: Od poslanih 2 gl. smo vam všteli 70 kr. za pretečeno leto. Za letos je tedaj „Vrtca“ plačan za prvo polletje.